

Yüreğimiz Yandı TMMOB, SORUMLULARI ORTAYA ÇIKARACAK!

Bartın Amasra'da yaşanan "grizu patlamasının" ardından açıklama yapan TMMOB, 'kaza', 'fitrat' ve 'kader' vurgularına tepki göstererek, "Madeni kardeşlerimizi göz göre göre ölüme yollayanlar bu cinayetin sorumlusudur" denildi. Madenlerin vahşi bir sömürü ve rant kaynağı olarak kullanıldığına dikkat çekilerek, TMMOB'un bölgede incelemelerinin sürdüğü ve hazırlanacak raporla tüm sorumluları ortaya çıkarılarak, kamuoyuyla paylaşılacağı vurgulandı.

TMMOB'un 15 Ekim 2022 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla gerçekleştirdiği basın açıklamasında, resmi açıklamalara göre 41 maden emekçisi hayatını kaybettiği belirtilerek, şöyle denildi:

"Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Türkiye Taşkömürü Kurumu'na ait Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesine bağlı yeraltı kömür ocağında 14 Ekim 2022 tarihinde akşam saatlerinde, yüzeyin 350 metre altında meydana gelen 'grizu patlaması' sonucunda resmi açıklamalara göre şu ana kadar 41 maden emekçisi hayatını kaybetmiştir.

Hayatını kaybeden arkadaşlarımızın acısını yüreğimizin en derinlerinde hissediyoruz. Yaşamını yitiren kardeşlerimize rahmet, yakınlarına sabır diliyoruz. Yaralı arkadaşlarımızın en kısa zamanda sağlıklarına kavuşmalarını temenni ediyoruz.

'Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız, o ülkede insanların nasıl öldüğünü bakın' derler.

Taniyin işte: Bizim ülkemizde insanlar, evine üç kuruş ekmek parası

götürebilmek için yerin yedi kat dibinde ölüyorlar. Bizim ülkemizde insanlar işyerlerinin güvensizliği, yetkililerin sorumsuzluğu, patronların açgözlülüğü nedeniyle ölüyorlar. Bizim ülkemizde insanlar siyasi iktidarın rant hırsı nedeniyle, insan hayatını umursamazlığı nedeniyle ölüyorlar. Bizim ülkemizde insanlar kanunlar işletilmediği için, sorumlular cezalandırılmadığı için ölüyorlar.

Kozlu'da böyle öldük, Dursunbey'de böyle öldük, Karadon'da böyle öldük, Ermenek'te böyle öldük, Soma'da böyle öldük...

Binlerce kişi öldük, on binlercemiz yaralandı. Bunca hayatımız elimizde alınırken ne bir patron hal ettiği cezayı aldı, ne bir sorumlu yargılandı, ne bir siyasi istifa etti.

'Kaza' diyorlar, 'fitrat' diyorlar, 'kader' diyorlar... Tüm bu sözler yaşanan faciaların arkasındaki sorumluları gizlemek için söyleniyor.

Gerekli önlemleri almadan, denetim yapmadan, güvenli koşulları oluşturmadan madencileri yerin yüzlerce metre altına gönderirseniz buna kaza

diyemezsiniz. Bunun adı düpedüz cinayettir. Her cinayette olduğu gibi bunun da mutlaka faili vardır.

Madenci kardeşlerimizi göz göre göre ölüme yollayanlar bu cinayetin sorumlusudur. Madende güvenlik önlemlerini almayanlar bu cinayetin sorumlusudur. Madenlerin bu biçimde çalıştırılmasına izin verenler bu cinayetin sorumlusudur. Ve elbette madenleri vahşi bir sömürü ve rant kaynağı olarak kullanan siyasi iktidar bu cinayetin sorumlusudur.

Bizler bu sorumluların yargılanmasını, hesap vermesini istiyoruz. Bu işin peşini bırakmayacağız. Tüm uyarılara rağmen madencilerimizi göz göre göre ölüme yollayanların suçlarını ve sorumluluklarını örtbas etmesine izin vermeyeceğiz.

TMMOB'ye bağlı odalarımızda arkadaşlarımızın yaşadığı bölgede incelemelerine devam etmektedir. Bu incelemeler sonucunda en kısa zamanda hazırlayacağımız raporla tüm sorumluları birer birer ortaya çıkaracağız ve kamuoyuyla paylaşacağız."

Geçmiş Olsun Bartın BAĞIMSIZ BİLİRKİŞİ HEYETİ OLUŞTURULSUN

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu'nun, Bartın Amasra'da bulunan Türkiye Taşkömürü Kurumu Müessesesinde meydana gelen kaza haberin duyulmasının hemen ardından gerçekleştirdiği açıklamada, "trafo patlaması" açıklamalarının kriz yönetimindeki zaafi ortaya çıkardığı vurgulanarak ihmallerin ve güvenlik sistemlerine ilişkin denetimlerin bağımsız bir bilirkişi heyeti tarafından araştırılması çağrısı yapıldı.

EMO Yönetim Kurulu'nun 14 Ekim 2022 tarihinde akşam saatlerinde gerçekleştirdiği açıklamada, "Amasra Türkiye Taşkömürü Kurumu Müessesesinde meydana gelen patlamayı derin bir üzüntü içinde öğrenmiş bulunmaktayız. Patlama dolayısıyla hayatını kaybeden maden emekçilerinin yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz" denildi. O saatlerde yer altında bulunan maden işçilerine sağ salim ulaşılması dileklerine yer verilen açıklamada şöyle denildi:

"Olayın kesin nedeni henüz belli

olmamakla birlikte, her maden kazasında ilk ortaya sürülen gerekçe olan trafo patlamasının bu sefer de öne sürülmüş olması, sonrasında bu açıklama geri alınmış olsa da teknik analiz ve kriz yönetimi alanında dikkate değer bir zaafi açığa vurmuştur.

Türkiye tarihinin en büyük facialarından olan Soma'da açığa çıkan ihmaller hala akıllardadır. Bu olayın da faciaya dönüşmemesini dilerken, maden ocağındaki gaz algılama ve tahliye sistemleri başta olmak üzere temel sistemlerde yapılan denetlemelerde

eksiklik olup olmadığının kamuoyunu tatmin edecek bağımsız bir bilirkişi heyeti vasıtasıyla mutlaka araştırılması gerektiğinin altını çiziyoruz. Bu alanlarda yıllardır emek veren, bilgi üreten ve çalışmalar yapan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası bu konuda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır.

EMO olarak uzman meslektaşlarımız ve ilgili birimlerimiz aracılığıyla kazayı yakından takip ettiğimizi kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz."

Grizu Patlamaları Önlenebilir! ŞEFFAFLIK ÇAĞRISI

Maden Mühendisleri Odası, Amasra Taşkömürü İşletmesi'nde yaşanan facia sonrası gerçekleştirdiği açıklamada, madencilik bilimi ve teknolojisinin grizu patlamalarını önleyecek birikime sahip olduğuna vurgu yapılarak, "Bu tip kazalar önlenemez niteliktedir" denildi. Odanın kurduğu inceleme heyetinin gaz izleme sistemi verilerine ulaşamadığına dikkat çekilen açıklamada, bu tip kazaların tekrar etmemesi için verilerin şeffaf olarak paylaşılarak, gerçek nedenlerin ortaya çıkarılması gerektiği ifade edildi. Açıklamada geçmişte olduğu gibi cezai sorumlulukları birkaç maden mühendisine yüklenmesi tehlikesine dikkat çekildi.

Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, 16 Ekim 2022 tarihinde Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinde yaşanan basın toplantısı düzenleyerek, inceleme heyetinin ilk bulgularını kamuoyuyla paylaştı. Oda merkezinin 3, Zonguldak Şubede

5 kişinin katılımıyla oluşturulan inceleme heyetinin, tespitleri şöyle özetlendi:

"-Amasra TİM'de 500 yeraltı işçisi, 80 yerüstü işçisi ve 142 memur olmak üzere toplam 722 çalışan bulunmaktadır. 16.00-00.00 vardiyasında yeraltı

işçisi olarak 82 kişi tertip edilmiştir.

-Ocakta biri üretimde, diğeri de hazırlık safhasında olan iki kartiye mevcuttur. Meydana gelen patlama her iki kartiye de etkilemiştir. Yapılacak incelemeler sonucunda durumun detayları ortaya çıkacaktır.

-Her maden faciasında ortaya çıkartılan trafo bahanesi burada da kullanılmaya çalışılmış, inandırıcı olmayacağı anlaşıldığında grizu patlaması olduğu gerçeği kabul edilmiştir.

-Grizu patlaması, kritik konsantrasyona ulaşmış metan gazının ve yeterli oksijenin ateş kaynağına ulaşması ile meydana gelir.

-Ölümlerin nedeni, grizu patlaması sonucu oluşan yüksek sıcaklık ve çok dalgası nedeniyle yanma ve ortama yayılan karbonmonoksit zehirlenmeleridir.

-TTK Tahlisiye ekipleri kurtarma çalışmalarını büyük bir özveriyle yürütürken, yerüstündeki kriz yönetimi organizasyonunda önemli aksaklıklar, madencilerin ailelerine bilgi verilmesinde eksikliklere, can kaybı sayısındaki belirsizlikler sebep olmuştur.

-Gaz izleme sistemi verilerine Odamızca ulaşılammıştır. Metan sensorünün kritik seviyede uyarı verip vermediği, veriyse ne çeşit önlemler alındığı, uyarı vermediyse nedenlerinin incelenmesi gerekmektedir."

Kazanın nedenlerinin, sonraki incelemeler sonucunda netlik kazanacak ve kamuoyuyla paylaşılacağına vurgu yapılan açıklamada, "Madencilik barındırdığı tehlikeler nedeniyle bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetim gerektiren en tehlikeli iş koludur. İncelemeler sonucunda, maden kazalarının; teknik, sosyal, ekonomik, eğitim, planlama ve denetim sorunları gibi pek çok nedeni olduğu görülmektedir. Siyasetin bürokrasiye müdahalesi sonucu oluşan kadrolaşma, liyakatsiz atamalar ve mühendislerin yetki ve sorumluluklarının yeterli ve doğru belirlenmemiş olması; yukarıda sıralanan sayısız soruna neden olmuş ve ne yazık ki bu facia meydana gelmiştir."

Madencilik bilimi ve teknolojinin grizu patlamalarını önleyecek birikimine ve deneyimine sahip oldu-

ğuna dikkat çekilen açıklamada, "Bu nedenle bu tip kazalar önlenabilir niteliktedir" denildi. Açıklamada Maden Mühendisleri Odası'nın görüş ve önerileri şöyle özetlendi:

-Bilim ve tekniğin gereklerini uygulamak yerine, yaşanan kayıpları kader ve fitrat anlayışıyla açıklamak bu tür kayıpların gelecekte de yaşanacağını düşündürmektedir.

-TTK gibi kamu kurumları her türlü siyasi baskıdan arındırılarak madencilik işletme kurallarına göre yönetilmelidir.

-Madencilik sektöründe acil durum planı ve risk haritaları her kurum, işletme ve bütün işyerleri için ayrı planlanmalı ve uygulanmalıdır.

-Metan yoğunluğu olan Zonguldak, Soma, Tunçbilek gibi havzalarda üretim planlaması aşamasında öncelikle metan drenajının her türlü ekonomik kayıdan uzak bir şekilde dünya örneklerinde olduğu gibi yapılması, bölgenin olabildiğince metansızlaştırılması sonrasında hazırlık ve üretim çalışmalarına başlanması gerekmektedir.

-Yeraltı kömür madenciliği bir költürdür. Bu költür geliştirilerek yaşatılmalıdır. Bunun için TTK ve TKİ gibi kamu kuruluşlarımız üretim yaparken aynı zamanda iş güvenliği ve mesleki eğitim anlamında okul görevi görmelidirler. Bu nedenle güçlendirilmeleri için gerekli çalışmalar zaman geçirmeden yapılmalıdır.

-Maden üretiminin, maden mühendisi nezaretinde yapılması kanuni zorunluluktur. Bu uygulamanın tüm vardiyalarda yeteri kadar maden mühendisi tarafından taviz vermeden uygulanması sağlanmalıdır.

-Maden işletmelerinde yasal olarak bulundurulmuş Daimi Nezaretçilerin ve İş Güvenliği Uzmanlarının mesleki bağımsızlığı ve iş güvencesi yasal teminat altına alınmalıdır.

-Maden işletmelerinde denetim ve yönlendirme mutlaka maden mühendislerinin yetkisinde olmalıdır.

-Tüm çalışanların iş güvenliği mevzuatı uygulamaları ve karşılaşılacak muhtemel riskler konusunda bilinçlenmelerini sağlayacak mesleki eğitim politikaları belirlenerek gerçek anlamda yaşama geçirilmelidir.

-Yaşanan bu kazanın hukuki ve cezai sorumlulukları geçmişte olduğu gibi birkaç maden mühendisi meslektaşımıza yüklenmemelidir.

-Türkiye ekonomisine ciddi katkıları bulunan ve yeraltı kaynaklarının aranması, işletilmesi, zenginleştirilmesi, insanlığın hizmetine sunulması ve bu sahaların rehabilitasyonu gibi birçok kritik pozisyonda görev alan maden mühendislerinin aldıkları eğitimin de bu öneme yakışır olması gerekmektedir. Bu çerçevede Maden mühendisliği eğitiminde, sermayenin kar ihtiyacını önceleyen bir yaklaşım yerine, bilimin ve bilimsel bilginin esas alındığı bir yaklaşım benimsenmelidir.

-Siyasetin bürokrasiye müdahalesi sonucu oluşturulan kadroların liyakatsizliğinin bedeli geçmişte olduğu gibi cephede çalışan birkaç maden mühendisi meslektaşımıza yüklenmemelidir.

-Kazayla ilgili tüm verilerin şeffaf olarak paylaşılması, kazanın gerçek nedeninin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır. Gerçek neden belirlenmesi bu tip kazaların gelecekte tekrar yaşanmaması açısından önemlidir.

-Maden mevzuatı; odağında insan ve doğa olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalı ve bunun için ulusal madencilik politikaları oluşturulmalıdır. Odamız böylesi üzücü faciaların bir daha yaşanmaması için tüm yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapmaya hazırdır."

Dün Soma, Ermenek Bugün #Bartın KAZA DEĞİL, KATLIAM!"

İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri, Amasra Taşkömürü İşletmesi'nde yaşanan facianın aydınlatılması çağrısıyla kitlesel basın açıklaması düzenledi. "Kaza Değil, Katliam!" pankartının açıldığı açıklamada, siyasi kadrolaşma ve liyakatsiz atamalara dikkat çekilerek, mühendislerin yetki ve sorumluluklarının muğlaklaştırılmasının facialara yol açtığı ifade edildi. Açıklamada "tüm sorumlular cezalandırılana kadar da vazgeçmeyeceğiz" denildi.

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun (İKK) da bileşeni olduğu İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri, Amasra Taşkömürü İşletmesi'nde yaşanan facia sonrası 15 Ekim 2022 Cumartesi günü Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde bir basın açıklaması yaptı. TMMOB İzmir İKK Sekreteri Aykut Akdemir'in okuduğu ortak açıklamada, yaralılara acil şifalar, hayatını kaybedenlerin yakınlarına ve halkımıza başsağlığı dilenerek şu bilgilere yer verildi:

"2019 yılı Sayıştay raporuna göre; ocakta -236/-300 kotları arasında biri yarı mekanize diğeri manuel olmak üzere iki adet üretim panosu bulunmaktadır. Bunlara ilaveten -250/-350 kotları arasında da pano hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir. Söz konusu patlamanın gerçek nedeni yapılacak incelemeler sonucunda ortaya çıkacaktır. Her olayda ortaya atılan

trafo bahanesi başlangıçta burada da kullanılmaya çalışılmış, inandırıcı olmayacağı anlaşıldığında grizu patlaması olduğu gerçeği kabul edilmiştir. Ölümünün nedeni, grizu patlaması sonucu oluşan yüksek sıcaklık ve şok dalgası nedeniyle yanma ve ortama yayılan karbonmonoksit gazından zehirlenmedir."

Tahlisiye ekipleri yeraltına büyük bir özveriyle kurtarma çalışmalarını yürütürken, yer üstünde kriz yönetiminde aksaklıkları olduğu, madencilerin ailelerine bilgi verilmediğinin ifade edildiği açıklamada şöyle denildi:

"Bakan Dönmez`in açıklamalarında -350 kotunda 5 işçinin mahsur kaldığı bildirilmiştir. Hazırlık kotunda yeterli güvenlik önlemi alınmadan 5 işçinin ne amaçla bulundurulduğu izaha muhtaçtır. Gaz izleme sistemi verilerine ulaşılamamıştır. Metan sensörünün kritik seviyede uyarı verip vermediği, veriyse ne çeşit önlemler alındığı, uyarı vermediyse nedenlerinin incelenmesi gerekmektedir. Siyasetin bürokrasiye müdahalesi sonucu oluşan kadrolaşma, liyakatsiz atamalar ve mühendislerin yetki ve sorumluluklarının yeterli ve doğru belirlenmemiş olması; yukarıda sıralanan sayısız soruna neden olmuş ve ne yazık ki bu facia meydana gelmiştir."

Madencilik teknolojisinin grizu patlamalarını önleyecek birikimine sahip olduğunun ifade edildiği açıklamada, bu tip kazalar önlenabilir ol-

duğuna vurgu yapılarak, şöyle denildi:

"Bilim ve teknolojinin gereklerini uygulamak yerine, yaşanan kayıpları kader ve fitrat olarak tanımlamak üretim ve kar hırsına kılıf bulmaktır. Yeraltı kömür madenciliği bir kültürdür. Bu kültür geliştirilerek yaşatılmalıdır. Bunun için TTK ve TKİ gibi kamu kuruluşlarımız üretim yaparken aynı zamanda iş güvenliği ve mesleki eğitim anlamında okul görevi görmelidirler. Maden işletmelerinde denetim ve yönlendirme mutlaka maden mühendislerinin yetkisinde olmalıdır. Yaşanan bu kazanın hukuki ve cezai sorumlulukları geçmişte olduğu gibi birkaç maden mühendisine yüklenmemelidir. Maden mevzuatı; odağında insan ve doğa olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalı ve bunun için ulusal madencilik politikaları oluşturulmalıdır."

Kriz masasının bilgiye erişime engel olduğunun belirtildiği açıklama, "Boşuna taziye mesajları, ziyaretlerle uğraşmayın. Çünkü biz biliyoruz o madeni mezarlığa çeviren sizsiniz. Sizde bilin; kar hırsınız, denetimsizliğiniz, vurdumduymazlığınız sebebiyle hayatını kaybeden tüm yurttaşlarımızın kanı ellerinize bulaştı. Ve biz hayatını kaybeden, gençliklerini ve geleceklerini çaldığınız yurttaşlarımızın acısını yüreğimizde hissederek peşinizdeyiz. Tüm sorumlular cezalandırılana kadar da vazgeçmeyeceğiz" ifadeleriyle tamamlandı.